

LA CENTENÀRIA

Antoni Tudurí

Secció de
Genealogia de
l'Ateneu de Maó

Hi ha fets que permeten fixar dades atribuïbles a una capacitat memorística concreta. Hi ha qui diu que un servidor sembla (dic «sembla») que té una certa capacitat per a recordar fets, circumstàncies i persones un poc per damunt de la mitjana de la gent. No és ben bé així; el que passa és que cadascú dels humans no autòmats té unes característiques que el poden diferenciar dels altres mortals.

Dic açò per recordar que el dia 17 de gener de 2003 (data exacta, atès que era el dia del meu sant patró i Diada nacional de Menorca), vaig tenir la gran satisfacció de conèixer l'home que, per aquelles dates, era la persona de més edat del món conegut. Era, com ja he dit, el «rècord Guinness» de la humanitat, en Joan Riudavets Moll que gaudia de 113 anys de vida amb una memòria prodigiosa que li permetia parlar dels seus records d'infantesa i joventut. Va ser un capvespre de bona memòria que em va rebre a ca seva, acompanyat de la seva filla Paca. Els motius de la meua visita no vénen a compte -potser un altre dia en podrem parlar-, però sí que puc afirmar que les converses, el moscatell i els pas-

tissets amb els quals em va obsequiar m'han fet pensar en la gent de Menorca que ha assolit edats moltíssim avançades. Sense anar massa enfora, la meua àvia paterna, na Nina *Caramuixa* (Catalina Sintes Gomila) havia arribat als cent anys i prop de mig (Maó 13/08/1873-Es Castell 04/02/1984), fet no massa habitual per aquells temps.

Però no és de la meua àvia ni de Joan Riudavets de qui volia parlar avui. Més tost, la meua intenció era rememorar a una persona que va viure la curiosa xifra de 101 anys i 101 dies i que no és altra que Francisca Seguí Vila, coneguda com *madona de Sa Marjaleta*, per mor de la seva llarga estada de més de 30 anys a aquest lloc, nada a Ciutadella el dia 07/04/1813 i traspasada el dia 17/07/1914, també a Ciutadella.

◆ AQUESTA DONA (sense voler, és clar), ha estat l'origen principal, del fet que ara jo l'estigui rememorant. I crec que cal donar una explicació, com deia el vell actor Manolo Isbert a la pel·lícula *«Bienvenido, Mister Marshall»*. I l'explicació no és altra que aquesta dona va tenir, entre una àmplia descendència, un nét que va ser un capellà, historiador i arxiver del Bisbat de Menorca, el prevere Rafael Bosch Febrer, que l'any 1914 va escriure un interessant document relatiu a aquesta dona i la seva família. Com a curiositat voldria afegir, com diu Francesc Pons, que la mare de Francisca Seguí,

Antònia Vila, va morir a 99 anys i 8 mesos i que la seva germana Antònia va morir amb 98 anys, un any després d'ella. Una altra curiositat és que era nebodera per part de mare del primer bisbe de Menorca (després de la restauració de la diòcesi) Antoni Vila i Camps.

Es dóna el fet, afortunat òbviament, que un jove descendent d'aquesta branca, arran de la lectura de l'opuscle del beneficiat de la Catedral i arxiver li va entrar la llavor (virus en diria jo) de la genealogia, que un cop germinada i prou arrelada mitjançant la feina fosca i continuada de rastrejar i transcriure papers i arxius, ha fructificat en un gran arbre de la genealogia menorquina actual.

Estic parlant d'Antoni Guasch Bosch que és, amb tota seguretat i a parer meu, el més destacat representant d'un grup d'aficionats a la genealogia menorquina. La troballa d'aquesta publicació del seu avantpassat el va introduir en aquest camp d'estudi que requereix una gran dosi de paciència. Quan el vaig conèixer, ara ha fet quatre anys, ja disposava d'un arxíu de més de 84.000 menorquines (i menorquines, és clar) prou ben documentats, arxíu que al dia d'avui ja sobrepassa les 145.000 fitxes, i que va creixent a un ritme prou viu. Fa un segle trobar

una persona centenària era tot un esdeveniment, però ara, just entrat el segle XXI, el nombre de centenaris menorquins és considerable. I que sigui per molts anys.

Com potser he dit massa vegades, la genealogia no és altra cosa que una humil parenta de la Història, però que ens permet complementar els treballs dels especialistes (que a Menorca n'hi ha molts i molt bons) i difondre entre el gran públic l'existència de persones i fets de capital importància en el desenvolupament històric de la nostra col·lectivitat, petita en nombre però gran pel que fa a les persones i als seus fets i, per damunt de tot, trobar les relacions familiars de la gent d'origen

menorquí.

Acabant com quasi sempre, amb relacions i «bots», val a dir que Joan Riudavets Moll presenta 89 lligams directes amb 13 bots, el que vol dir que era fill d'un cosí en cinquè grau; Na Nina *Caramuixa* (Catalina Sintes Gomila) té 39 relacions directes, amb 18 bots mínims, el que vol dir que era neta d'una cosina en setè grau, i cal destacar Antoni Guasch Bosch que només té un lligam directe, però amb només quatre bots, atès que és un rebesnét de *madona de sa Marjaleta*.